

Oponentský posudek disertační práce Olgy Klempířové „Exekutivní funkce u Parkinsonovy nemoci“

Disertační práce O. Klempířové se skládá z přehledného úvodu do problematiky a věnuje se popisu Parkinsonovy nemoci (PN) se zaměřením na behaviorální a zejména na kognitivní poruchy, dále se věnuje terapii PN (farmakologické a chirurgické) a vlivu hluboké mozkové stimulace ncl. subthalamicus na kognitivní výkon u pacientů s PN (48 stran textu).

V dalších částech disertační práce se autorka zabývá vlastní originální prací (cíle, úvod do problematiky, metoda, výsledky, diskuse, závěry) s celkovým počtem 42 stran textu a předkládá 4 originální práce. V závěru je uvedena relevantní literatura vztahující se k celé disertační práci (26 stran).

Po formální i obsahové stránce splňuje předkládaná práce všechny požadavky pro disertační práci k udělení titulu Ph.D.

K vlastní originální práci autorky mám dotazy/ připomínky k práci 1, 3 a 4:

První práce: Vliv hluboké stimulace (DBS STN) na exekutivní funkce u PN

Cílem bylo zjistit efekt DBS STN na vybrané kognitivní funkce a globální kognitivní výkon u 36 pacientů s PN. Autorka uzavírá, že chirurgický výkon vedl ke zhoršení iniciace, inhibiční kontroly a volného vybavení z paměti, zatímco pokles v globálním kognitivním výkonu a flexibilitě byl dán spíše progresí onemocnění.

1. Pacienti byli vyšetřeni 1 měsíc před DBS STN. Jaké byly průměrné časové intervaly po zavedení DBS STN (první a druhý retest)?
2. Lišili se nějak 3 pacienti, kteří progredovali do demence? (např. komplikace chirurgie PN, jiná onemocnění než PN, progresse atrofie mozku?)

3. Zhoršení globálního výkonu ve druhém retestu v porovnání s předoperačním stavem přisuzuje autorka k progresi onemocnění. To je pravděpodobné, ale nelze z výsledků studie jednoznačně uzavřít, protože chybí kontrolní soubor (srovnatelní pacienti s PN bez DBS STN)
4. Zajímavé by bylo vědět, zda byly signifikantní poklesy v jednotlivých skórech klinicky relevantní (pokles o kolik SD, jsou výchozí a výsledné hodnoty v normě, pod normou?)

Třetí práce: Cílem bylo zjistit efekt jedné dávky L-dopa (250 mg) na exekutivní funkce u pacientů v pokročilém stádiu PN bez demence (26 pacientů).

1. Nezdá se mi relevantní uvádět a pak diskutovat srovnání stavu ON a ON 250 mg L-dopa (zejména neliší-li se výkon mezi OFF a ON 250 mg L-dopa), protože vyšetření ON a ON 250 mg L-dopa jsou od sebe časově vzdálena 1 měsíc. Navíc není jasné, jak dlouho po a jak vysoké dávce L-dopa či jiné dopaminergní medikaci bylo provedeno první vyšetření (ON). K diskusi a závěrům jsou relevantní pouze výsledky pro TMT A a B, zde souhlasím se závěrem autorky.

Čtvrtá práce: Osobnostní charakteristiky u 37 pacientů s PN, 26 pacientů s esenciálním třesem (ET) a 36 zdravých kontrol (ZK)

1. Korelovala impulsivnost s dávkou DA agonisty? (Podle výsledků impulsivnost korelovala s délkou nemoci, ale nekorelovala s celkovou denní dávkou dopaminergní medikace).
2. Autorka uvádí, že dalším možným vysvětlením zvýšení zejm. impulzivnosti by mohla být progresse kognitivního deficitu. To je možné, ale nebylo předmětem výzkumu. Autorka v této práci nekorelovala

kognitivní výkon s osobnostními charakteristikami u PN, navíc zařazeni byli jen pacienti s MMSE > 26.

Závěr:

Disertační práci jsme si přečetla s velkým zájmem. Autorka je velmi dobře erudovaná v dané problematice. **Disertační práce Olgy Klempířové prokazuje předpoklady autorky k samostatné tvořivé vědecké práci a bohatě splňuje požadavky oborové rady doktorského studijního programu Klinické psychologie, Katedry psychologie FF pro udělení titulu Ph.D.**

Disertační práci autorky proto jednoznačně doporučuji k udělení titulu Ph.D.

doc. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D.

I. neurologická klinika LF MU

Fakultní nemocnice u sv. Anny

Pekařská 53, 656 91 Brno

E-mail: irena.rektorova@fnusa.cz

V Brně, dne 21.května 2010